

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Ndc/6/2020
Identifikačné číslo spisu:	3819202089
Dátum vydania rozhodnutia:	21.05.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Branislav Král
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:3819202089.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti E., nar. XX. marca XXXX a B., nar. XX. septembra XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, deti rodičov T., bývajúcej v L. a H., bývajúceho v T., o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 17P/82/2019, o návrhu matky na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 17P/82/2019 Okresnému súdu Prievidza z dôvodu vhodnosti **n e v y h o v u j e**.

Odôvodnenie

1. V konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom E., nar. XX. marca XXXX a B., nar. 17. septembra 2012, vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 17P/82/2019, podala matka návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Prievidza. Návrh odôvodnila tým, že nakoľko

sa po prepustení z psychiatrickej nemocnice odsťahovala k svojej matke do obce L., nachádzajúcej sa v okrese Prievidza, nemusela by tak ďaleko cestovať.

2. Otec sa k navrhovanej delegácii písomne nevyjadril.

3. Kolízny opatrovník vo vyjadrení uviedol, že súhlasí s návrhom matky na prikázanie veci Okresnému súdu Prievidza z dôvodu, že hlavný spis, týkajúci sa maloletých detí, vedie Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza a nakoľko matka často mení miesta pobytu, ale vždy sa vráti k svojej matke do obce L., boli maloleté deti umiestnené do Centra pre deti a rodiny C., ktorí sa nachádza v blízkosti okresu Prievidza.

4. Konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu sa spravuje ustanoveniami Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“). Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. sa na

konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže C.m.p. vo vzťahu k možnosti prikázania veci z dôvodu vhodnosti, okrem práva vyjadriť sa k návrhu na prikázania veci tých účastníkov, ktorých účasť v konaní vyšla najavo v čase podania návrhu (§ 4 C.m.p.), neustanovuje inak, treba na danú vec aplikovať ustanovenie C.s.p. o prikázaní veci inému súdu.

5. Podľa § 39 ods. 2, 3 C.s.p. možno na návrh ktorejkoľvek zo strán spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresný súd Levice) a súdu, ktorému sa má spor prikázať (Okresný súd Prievidza). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

6. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania (účastníka civilného mimosporového konania) na zákonného sudcu (Čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

7. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 C.s.p. do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania. Podstatný význam má i stanovisko ostatných subjektov konania.

8. Najvyšší súd po preskúmaní veci predloženej mu na rozhodnutie dospel k záveru, že nie je daná žiadna taká okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver, že Okresný súd Prievidza prejedná vec hospodárnejšie, než Okresný súd Levice. Problémy navrhovateľky súvisiace s prekonávaním väčších vzdialeností (vzdialenosť medzi Levicami a Prievidzou je cca 94 km, vzdialenosť medzi obcou C. a Prievidzou je cca 42 km) sú vo všeobecnosti bežné a nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom na prikázanie veci inému súdu. Keďže z obsahu spisu, ako aj z vyjadrenia kolízneho opatrovníka vyplýva, že matka často mení miesto pobytu, prípadné vyhovieť návrhu by mohlo byť z hľadiska hospodárnosti konania neúčelné. Príslušnosť súdu totiž nemožno meniť pri každej zmene pobytu matky. Nebolo preukázané, že matka sa v obci L. (u svojej matky) hodlá zdržiavať dlhodobo, keďže aj podľa vyjadrenia kolízneho opatrovníka sa matka k svojej matke opakovane vracia vždy len na určitý čas. Okrem toho procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami, alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd (§ 104 C.s.p.). Argumentácia týkajúca sa toho, že maloleté deti boli umiestnené do Centra pre deti a rodiny C., ktoré sa nachádza v blízkosti okresu Prievidza, neobstojí, nakoľko Obec C. sa nachádza v Trenčianskom kraji, v okrese Partizánske, ktorý sa nachádza v obvode Okresného súdu Partizánske (nie Prievidza), ktorom sa navrhovateľka nezdržiava, respektíve nemá bydlisko.

9. Vzhľadom na uvedené dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že nie sú splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu nevyhovel.

10. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.